EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Siseministeerium Meie: 05.11.2026 nr 97

info@siseministeerium.ee

Eesti Puuetega Inimeste Koja pöördumine kaasamiseks kõigile ligipääsetava ohuteavituse ja ligipääsetava 112 väljatöötamisel

Eesti Puuetega Inimeste Koda (EPIKoda) on sõltumatu ja professionaalne puude ja krooniliste haiguste valdkonna poliitika ning ühiskonna arvamuse kujundaja, koondades katusorganisatsioonina enam kui 50 ühingut ja liitu üle Eesti. Meie missiooniks on puudega inimeste ja krooniliste haigete elukvaliteedi, ühiskonda kaasatuse ning eneseteostuse võimaluste tõstmine läbi huvikaitse ja koostöö.

Pöördume seoses kaasamisega erinevate ohuteavituste väljatöötamisse. EPIKoda viib märtsist, 2026. kuni 2028. aasta jaanuarini koostöös Euroopa Puuetega Inimeste Foorumi, Läti ja Leedu partnerite ja Päästeameti ning Naiskodukaitsega ellu projekti READY Baltics. Projekti eesmärk on edendada puuetega inimesi kaasavat ja ligipääsetavat kriisivalmidust, koolitada puuetega inimeste organisatsioone ja kriisivalmiduse eest vastutavaid asutusi, viia läbi infokohtumisi ning piloteerida UNDRR linnade kriisivalmiduse hindamiskaarti vähemalt ühes Eesti omavalitsuses.

Projekti kohtumistel on esile kerkinud, et SMS-ohuteavitusest üksi ei piisa, et kõik inimesed saaksid ohu korral õigel ajal infot või mõistaksid, mida vaja edasi teha. Lahenduste kaardistamisel ja hiljem ka väljatöötamisel on oluline arvestada nii kuulmis- ja nägemispuudega inimeste kui ka nende inimeste vajadustega, kellel on raskusi info mõistmise või seadmete kasutamisega või, kes kasutavad une ajal häirivate faktorite vähendamist mõjutavad elemente nagu kuulmiskaitsmed. Samuti tuleb läbi mõelda telefoni, nutikella ja abitehnoloogiate koostoimimine. Täiendava lahendusena näeme automaatkõnede kasutuselevõttu, mis edastavad aegkriitilise info muuhulgas heliliselt, kas evakuatsiooni või muude käitumisjuhiste kohta ning, mis jõuavad inimesteni ka siis, kui telefoni tavaseaded või nutikell teavitust ei edasta või inimene ei saa lugeda SMS-i. Euroopa Puuetega Inimeste Foorumi sõnul jagatakse Ukraina erinevates piirkondades ründeohu korral elanikele tasuta nutikellasid lisavõimalusena saada varjumise vajaduse kohta infot erinevatel

Toompuiestee 10, Tallinn 10137 tel. 6616629
registrikood 80014660 e-post: epikoda@epikoda.ee
a/a EE10 0520 3058 4000 SEB pank Kodulehekülg: www.epikoda.ee

viisidel. Päästeameti sõnul on taoline tehniline lahendus kavandamisel, kuid 2026. aasta seisuga puuetega inimeste organisatsiooni lahenduste disainiprotsessidesse kaasatud ei ole.

Soovime osaleda arendusotsuste tegemises ajal, mil vajadusi, nõudeid ja tehnilisi alternatiive alles kaalutakse. Valmis lahenduse tutvustamine või ainult selle testimisse kutsumine jätab liiga vähe võimalusi mõjutada otsuseid, millest sõltub ligipääsetavus.

EPIKoja ettepanekud on seega:

1. **Anda ülevaade kavandatavatest ohuteavituse ja 112 ligipääsetavuse arendustest, nende hetkeseisust, ajakavast ja vastutajatest ning infot, kellega on puuetega inimeste organisatsioonid oodatud koostööd tegema. Sealhulgas täpsustada, milline lahendus võimaldab edastada ohuteavituse telefoni tavaseadetest sõltumata ning milliste seadmetega see toimib.**

2. **Kaasata EPIKoda ja erinevad puuetega inimeste esindusorganisatsioonid arendusi suunavatesse töörühmadesse ning vajaduste, ligipääsetavust tagavate nõuete ja lahenduste kaardistamisesse.**

Oleme valmis aitama kaasata erinevate puuetega inimeste esindusorganisatsioone või kaasama tavakasutajaid ning jagama READY Baltics projekti käigus kogutud teadmisi ja kogemusi. Kohtumise kokkuleppimiseks võtta ühendust Mari Tuulikuga mari.tuulik@epikoda.ee.

Lugupidamisega
Meelis Joost
juhatuse esimees
(allkirjastatud digitaalselt)

Sama:
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Mari Tuulik
Eesti Puuetega Inimeste Koja nõunik
mari.tuulik@epikoda.ee
tel +372 5401 0437